

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak 200310269
Arkivnr.
Saksbehandler Hilde Øisang

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Hovedutvalg for helse- og sosiale tjenester	03.02.04	3/04
Formannskapet	05.02.04	13/04
Bystyret	12.02.04	6/04

Forslag til endringer i alkoholloven - høring

Saken er fremmet etter prinsippet om fullført saksbehandling.
Følgende har vært medsaksbehandlere: Ruskonsulent Irene Merlid, førstekonsulent Jan A. Berntsen

Vedlegg: (Eget hefte)

- Høringsnotat fra Sosialdepartementet av 16.12.2003 m/foreslåtte endringer i alkoholloven

Sammendrag:

Sosialdepartementet har sendt ut til høring forslag til endringer i alkoholloven. Høringsfristen er satt til 27.02.2004.

De viktigste endringsforslagene er:

- Utvidet delegasjonsadgang i bevillingssaker
- Likebehandling av alkohol med samme alkoholinhold og regulering av aldersgrenser for kjøp og salg i forhold til dette.

Utredning

Alkoholloven ble sist revidert i 1997. Endringene trådte i kraft fra 1998. Ved denne revisjonen kom det blant annet skjerpede krav til en bevillingssøkers vandel og det ble innført obligatorisk kunnskapsprøve i alkoholloven for de personer som skulle ha ansvaret for skjenkevirksomheten. Departementet har de siste årene mottatt en rekke innspill og synspunkter om behov for endringer i alkoholloven, blant annet fra kommunene og fra serveringsnæringen. EØS-avtalen har også skapt økt bevissthet om de ulike alkoholpolitiske virkemidlene og deres begrunnelse, og har foranlediget en ny vurdering av enkelte bestemmelser i alkoholloven.

I denne gjennomgangen av høringsnotatet fra sosialdepartementet vil man i all hovedsak konsentrere seg om de foreslåtte endringer som får direkte konsekvens for kommunen som bevillingsmyndighet.

Generelt om dagens lovgivning og behovet for endringer

Alkohollovens formål er å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Et sentralt mål for alkoholpolitikken er å redusere totalkonsumet av alkohol gjennom tiltak rettet mot hele befolkningen. Det er i denne forbindelse ansett som spesielt viktig å redusere tilgangen til alkohol for barn og unge.

Alkoholloven inneholder også en rekke bestemmelser omkring krav til bevillingshaver, som har som formål å begrense mulighetene for at useriøse og kriminelle aktører får drive serverings- og skjenkevirksomhet.

Et effektivt lokalt forvaltet bevillingssystem er helt sentralt virkemiddel i norsk alkoholpolitikk. Det legges vekt på at loven skal fungere som et godt styringsverktøy for kommunene. Sosialdepartementet foreslår ikke endringer i hovedlinjene i alkoholpolitikken. Det foreslås imidlertid justeringer i bruken av enkelte virkemidler og det foreslås lovendringer som vil gi kommunene større frihet til å organisere sitt alkoholpolitiske arbeid.

Endringsforslagene

Kommunal styring – delegasjon av avgjørelsesmyndighet

Alkoholloven inneholder etter gjeldende bestemmelser begrensninger i delegasjonsadgangen, slik at tildeling av salgs- og skjenkebevillinger ikke kan delegeres til lavere nivå enn formannskapet. En rekke andre avgjørelser etter alkoholloven kan imidlertid delegeres til rådmannen. Dette gjelder for eksempel tildeling av ambulerende bevilling, utvidelse av skjenketid eller skjenkeområde for enkeltanledninger, godkjenning av styrer og stedfortreder m.m.

Departementets forslag om å fjerne begrensningen i kommunenes adgang til å delegere myndighet etter alkoholloven vil gi kommunene større frihet til å organisere sitt alkoholpolitiske arbeid ut fra en vurdering av lokale forhold. Utvidet delegasjonsadgang gir kommunene mulighet til forenkling og forkorting av saksbehandlingen ved bevillingssaker. Dette vil også legge til rette for eventuelle interkommunale samarbeid. Flere forsøkskommuner har en periode praktisert full delegasjon og tilbakemeldingene med denne praksisen har vært svært positiv. Det vil imidlertid være opp til den enkelte kommune å avgjøre hva som bør delegeres og til hvilken instans.

I høringsforslaget poengteres også viktigheten av å opprettholde kravet om kommunal alkoholpolitisk handlingsplan som politisk styringsverktøy. I en slik plan vil viktige prinsipper og virkemidler kunne nedfelles. Ved en full delegasjon av avgjørelsesmyndigheten, vil en slik plan være av stor betydning ved saksbehandlingen av bevillingssaker. Departementet mener også at de kan være hensiktsmessig å vurdere muligheten for interkommunale handlingsplaner.

Likebehandling av alkoholholdig drikk med samme alkoholinnhold

Etter dagens lovgivning er det et skille mellom alkoholtypene øl, vin og brennevin. Definisjonen baserer seg på produksjonsmåte. Departementet anbefaler at denne inndelingen oppheves. I forbindelse med EFTA-domstolens såkalte rusbus-dom fremgår det i domstolens argumentasjon at den ikke anerkjenner at alkoholloven kan bygges opp rundt et skille mellom forskjellige typer alkoholholdig drikk. På bakgrunn av dette ble det innført likebehandling for øl, vin og brennevin med lavere alkoholinnhold enn 4,76 volumprosent. Departementet foreslår nå en endring av regelverket også for skjenking, slik at likebehandling av øl, vin og brennevin med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent gjennomføres som et generelt prinsipp i alkoholloven. Det vil etter dette bli skilt mellom tre kategorier av alkoholholdig drikk: Alkoholholdig drikk under 4,8 volumprosent, alkoholholdig drikk inntil 22 volumprosent og alkoholholdig drikk over 22 volumprosent.

70 % av skjenkestedene i Norge har allerede alle rettigheter. For disse vil endringen i loven ikke bety noe. Ved de skjenkesteder som kun har bevilling for øl og vin, vil det imidlertid etter forslaget også bli tillatt å skjenke brennevin med samme alkoholinnhold som vin. (Inntil 22%) Brennevinsdriker som blandes på skjenkestedet vil imidlertid følge de strengeste reglene.

Det legges til grunn at en generell forenkling av bevillingssystemet må ta hensyn til behovet for å ivareta viktige alkoholpolitiske hensyn. Fra en medisinsk synsvinkel synes forskjellen mellom de ulike alkoholtypene å spille liten rolle når det gjelder de langsiktige helseskadene. Det er imidlertid slik at det knytter seg kulturelle særpreg og bruksmønstre til de ulike alkoholtypene, noe som kan gi negative utslag. Departementet har imidlertid etter en helhetsvurdering funnet det riktig å fremme forslaget om likebehandling av alkoholholdige drikker med samme alkoholinhold.

Det presiseres imidlertid at kommunene fortsatt har frihet til å begrense omfanget av en skjenkebevilling i forhold til drikkens alkoholstyrke og til å sette begrensninger for skjenketiden basert på vurdering av svake og sterke drikker. Det vil fortsatt være en sentral alkoholpolitisk målsetning å forsøke å dreie forbruket av alkohol mot svakere drikker.

Aldersgrenser ved kjøpe og salg av alkohol

Departementet har vurdert ulike modeller for fremtidig regulering av aldersgrensene basert på prinsippet om likebehandling av alkohol med samme alkoholinhold. Det ble til slutt valgt en modell som innebærer at aldersgrensen for salg og skjenking av alkoholholdig drikk med lavere alkoholinhold enn 22 volumprosent settes til 18 år, mens aldersgrensen for salg og skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent eller mer fortsatt skal være 20 år.

Vandel - utvidet tilgang til opplysninger

Ved siste lovrevisjon ble det tatt inn bestemmelser i alkoholloven om at bevillingshaver og andre sentrale aktører i en virksomhet som søker bevilling, må ha utvist uklanderlig vandel mht. lovgivning som har å gjøre med drift av serveringssted. (Serveringslov, alkohollov, skatte- og avgiftslovgivning, regnskapslovgivning m.m). Bakgrunnen for denne skjerpningen av kravene til bevillingshaver var økende problemer med useriøse og kriminelle aktører spesielt i restaurantbransjen.

De nye kravene rettet seg særlig mot å avdekke økonomisk kriminalitet.

Det har vist seg at dagens bestemmelser ikke i tilstrekkelig grad gir bevillingsmyndigheten mulighet til å avdekke stråmannsvirksomhet, indirekte eierskap og fiktive overdragelser. Det foreslås derfor endringer i alkohollovens vandelsbestemmelser der departementet anbefaler å gi kommunen mulighet til å be om finansieringsplan og budsjett ved behandlingen av bevillingssøknad. Det foreslås også at kommunen skal kunne kreve legitimasjon av styrer og stedfortreder samt å sikre kommunens muligheter til kontroll ved å hjemle adgang til virksomhetens lokaler og regnskap.

Av departementets forslag til vandelskrav fremgår det at bevillingshaver og andre med vesentlig innflytelse over virksomheten må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte-, avgifts- og regnskapslovgivningen, og må ikke ha begått lovbrudd i forhold til annen lovgivning som er uforenelig med driften av virksomheten.

Bevillingshaver må selv, etter pålegg fra kommunen, dokumentere de opplysninger som er nødvendige for å kunne ta stilling til om vandelskravene er oppfylt, for eksempel ved fremleggelse av firmaattest og skatteattester.

De foreslåtte endringer er i tråd med de felles linjer som er trukket med Nærings- og handelsdepartementet i forbindelse med revisjon av serveringsloven.

Kommunale kontrollutvalg

Ansvar for kontrollvirksomheten ved salgs- og skjenkestedene tilligger kommunen. Dette ansvaret har vært lagt til et kommunalt kontrollutvalg. (Kommunen har imidlertid hatt mulighet til å legge utvalgets oppgaver til annet utvalg.) Departementet foreslår at ansvaret fremdeles skal legges til kommunen, men det legges opp til at den enkelte kommune selv skal kunne vurdere hvordan kontrollen med salgs- og skjenkesteder skal organiseres. Kravet om kommunalt kontrollutvalg foreslås opphevet. Den enkelte kommune kan naturligvis fortsatt velge å legge kontrollfunksjonen til et slikt utvalg.

Internkontroll

Departementet har vurdert om det bør innføres et krav om at det enkelte salgs- og skjenkested skal ha et internt kontrollsystem, som sikrer kontroll med gjeldende krav. Departementet mener det bør utformes forskrifter om dette. Det presiseres at en forskrift om internkontroll kan og bør utformes på en enkel og lett håndterbar måte.

Overgangsbestemmelser ved eierskifte

Etter dagens lovgivning har ny innehaver anledning til å drive en virksomhet på tidligere eiers rettigheter i inntil tre måneder ved overdragelse av virksomhet. Det foreslås å gi kommunen mulighet til å utvide denne perioden i de tilfeller der det er problematisk å få behandlet ny eiers søknad om bevilling innen fristen på tre måneder. Departementet foreslår å begrense den utvidede perioden til å være inntil én måned ekstra i tilfeller der sakens kompleksitet innebærer at saksbehandlingstiden bør forlenges.

Åpenbart berusede personer

Det foreslås i høringsen å presisere at forbudet mot salg og skjenking av alkohol til åpenbart berusede personer også skal gjelde personer som er påvirket av andre rusmidler enn alkohol.

Vilkår

Etter dagens lovgivning har bevillingsmyndigheten anledning til å stille vilkår ved en bevilling. Departementet har vurdert muligheten for å stille nye vilkår i en allerede løpende bevillingsperiode.

Dette vil for eksempel gi bevillingsmyndigheten mulighet for å kreve som vilkår for fortsatt bevilling at et nærmere angitt forhold (for eksempel oppnevning av ny styrer) blir ryddet opp i.

Skjenkebevilling til samme lokale skal kun gis til én bevillingshaver

Skjenkebevilling gis i henhold til alkoholloven til et bestemt lokale og til en bestemt type virksomhet. Departementet presiserer at dersom det gis utvidelse av skjenkerettighetene for et lokale ved en bestemt anledning, skal denne kun gis til samme virksomhet som har bevilling for lokalet fra før. Det skal for eksempel ikke være mulig for en person å leie et restaurantlokal til et sluttet selskap og søke om ambulerende bevilling for dette arrangementet.

Rasisme og diskriminering

For å følge opp regjeringens Handlingsplan mot rasisme og diskriminering foreslås det å innføre en hjemmel for å inndra bevilling på grunn av diskriminering ved et skjenkested.

Diskrimineringen kan gjelde tro, rase, hudfarge, nasjonal eller etnisk opprinnelse, homofil legning, leveform eller orientering. Inndraging vil kun være aktuelt ved gjentakende diskriminering og dreier seg om diskriminering ved inngang (nektelse av adgang) eller i selve skjenkelokalet.

Bevillingsgebyrene

Departementet tar sikte på å justere bevillingsgebyrene fra 01.01.2005. Dette fordi bla.a. innføringen av rusbrus innebærer behov for økte ressurser til kontroll.

Alkoholovens virkeområde

Den senere tid har det vært registrert en økende kreativitet blant produsenter av ”alkoholprodukter”, noe som har resultert i produkter som alkoholholdig is. Departementet mener det bør gis mulighet for å fastsette i forskrift at andre alkoholholdige produkter enn alkoholholdig drikk skal omfattes av loven. For ordens skyld pekes det på at dette ikke vil ramme produkter som ikke er egnet som berusningsmiddel, for eksempel tradisjonell konfektsjokolade.

Forbudet mot salg og skjenking på valgdag

Ved forrige lovrevisjon ble bestemmelser om forbud mot salg og skjenking på bestemte helligdager opphevet. Etter gjeldende lovgivning er det kun på valgdager for stortingsvalg og kommune- og fylkestingsvalg at det er slike restriksjoner. Departementet finner ikke at disse har noen edruskapspolitisk betydning og anbefaler bestemmelsene opphevet.

Reklameforbudet

EFTAs overvåkningsorgan har bedt norske myndigheter om en redegjørelse for nødvendigheten av gjeldende norske reklameforbud for alkoholholdig drikk. Departementet har derfor i forbindelse med høringssaken vurdert flere modeller for unntak fra reklameforbudet.

Det er imidlertid ennå ikke fullt ut avklart internasjonalt hvor grensen går for hvilke restriksjoner på alkoholreklame som kan anses forholdsmessige i hht. EØS-avtalen. Departementet anser det derfor som viktig å følge situasjonen og har etter en helhetsvurdering ikke funnet grunnlag for å foreslå at det gjøres unntak fra forbudet mot reklame for alkoholholdig drikk. Forbudet gjelder alle former for reklame for alkohol, men omfatter ikke redaksjonelt stoff om for eksempel vin. Et av de viktigste argumentene for å beholde dagens reklameforbud er at man ønsker å beholde denne muligheten for å unngå at spesielt barn og unge eksponeres for reklamens påvirkningskraft. Departementet mener for øvrig at det er grunn til å understreke at noen avgjørelser alltid vil måtte være basert på verdistandpunkter.

Departementet ønsker for øvrig å få frem at også reklame for produkter med samme merke eller kjennetegn som alkoholholdig drikk er å anse som alkoholreklame. Det foreslås derfor å gjøre endringer i forskriftsbestemmelsene for å presisere forbudet mot indirekte reklame og gjøre dette enklere å håndheve.

Overtredelse av reklameforbudet kan medføre tvangsmulkt evt inndraging av salgs- eller skjenkebevilling for kortere eller lengre tid i spesielt alvorlige tilfeller.

Bevillingssystemet for import og engrossalg

I samråd med Finansdepartementet foreslår Sosialdepartementet at bevillingssystemet for import og engrosomsetning av alkoholholdig drikk avvikles og erstattes av en registreringsplikt etter særavgiftsregelverket. Forvaltningen av og kontrollen med registreringen av disse aktørene foreslås lagt til toll- og avgiftsetaten.

Rammebetingelser for Vinmonopolets virksomhet

Departementet går ikke inn for en lovendring som åpner for at Vinmonopolet kan selge varer som ikke omfattes av selskapets enerett. Enkelte har tatt til orde for at Vinmonopolet gjennom en slik lovendring kan ta over salget av øl og rusbrus i kommuner som ønsker det. Departementet mener en slik ordning ikke er ønskelig.

Departementet vil for øvrig ikke åpne for at Vinmonopolet får drive publikumsprøving av vin i butikkene etter stengt tid, slik Vinmonopolet har fremmet ønske om.

Den gjeldende ordning med fireårig landsplan for Vinmonopolet foreslås avvirket, slik at det nå overlates til selskapets styre å fastsette antallet utvalg og den geografiske fordelingen av dem. Departementet ønsker imidlertid å opprettholde bestemmelsen om at de *kan* fastsette høyeste antall salgsbevillinger for Vinmonopolet og fordelingen av disse.

Økonomiske og administrative konsekvenser av endringsforslagene

De nye forslagene antas ikke å innebære vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunene, staten eller for serveringsnæringen. Departementets forslag vil kunne *forenkle og effektivisere* kommunenes arbeid med saker etter alkoholloven og det gis mulighet for lokale tilpasninger. Kommunenes økte muligheter til utvidet dokumentasjon kan imidlertid medføre noe merarbeid for begge parter.

Det antas for øvrig at harmoniseringen mellom alkoholloven og serveringsloven vil innebære en forenkling for kommunene når det gjelder saksbehandlingen.

En endring vedr. likebehandling av alkohol med samme alkoholinnhold i en påbegynt bevillingsperiode vil ikke medføre at det må søkes ny bevilling. For dagligvarehandelen vil endringen ikke medføre noe nytt. Det vil heller ikke være tilfelle for skjenkesteder som har alle rettigheter. For skjenkesteder med bevilling for øl og vin, vil bevillingen kunne omgjøres til å gjelde all alkoholholdig drikk inntil 22 volumprosent. Det forutsettes imidlertid at de som ønsker en slik omgjøring melder fra til bevillingsmyndigheten om dette, noe som tilsvarer overgangsordningen ved innføringen av rusbrus i dagligvareforretningene.

Vurdering av de endringsforslag som får konsekvenser for kommunen som bevillingsmyndighet

I det følgende er de viktigste endringsforslagene, som anses få betydning for kommunens behandling av saker etter alkoholloven, kommentert.

Kommunal styring – delegasjon

Rådmannen slutter seg til den foreslåtte opphevelsen av begrensningene i delegasjonsadgangen. Den foreslåtte ordningen gir den enkelte kommune mulighet til selv å vurdere delegasjon til ønsket nivå og den åpner for lokale tilpasninger. Det er viktig å presisere at det er opp til den enkelte kommune å vurdere delegasjon utover de gjeldende begrensninger.

I forbindelse med forslaget om utvidet delegasjonsadgang, legges det stor vekt på opprettholdelse av kravet om at kommunene skal ha en alkoholpolitisk handlingsplan. Denne skal være det politiske styringsverktøyet ved behandling av saker etter alkoholloven. I denne forbindelse opplyses det om at ny alkoholpolitisk plan for Sarpsborg kommune er under arbeid og vil bli lagt frem til politisk behandling våren 2004.

Likebehandling av alkoholholdig drikk med samme alkoholinnhold

Departementets forslag anses som en nødvendig konsekvens av EFTA domstolens rusbrus-dom, der det ble krevd likebehandling av alkohol under 4,75 volumprosent uansett om det er et øl-, vin- eller brennevinsprodukt. Departementet har vurdert forskjellige inndelinger etter alkoholinnhold og har kommet frem til en inndeling i tre kategorier: Alkoholholdig drikk under 4,8 volumprosent, alkohol inntil 22 volumprosent og alkohol over 22 volumprosent. Det vil dermed bli de tre kategorier det kan gis bevilling for.

Aldersgrenser ved kjøp og salg av alkohol

Aldersgrense for kjøp og salg av alkohol har vært basert på inndelingen av alkohol i kategoriene øl, vin og brennevin. Ved opphevelsen av denne inndelingen er det nødvendig å vurdere en ny inndeling etter det nye systemet med tre kategorier som beskrevet ovenfor. Departementer anbefaler at aldersgrensen for kjøp og salg av alkohol inntil 22 volumprosent settes til 18 år, dvs.

det samme som gjelder for øl og vin i dag. For alkohol over 22 volumprosent foreslås aldersgrensen satt til 20 år, slik det i dag er for brennevin. Rådmannen finner at dette er en inndeling som er en naturlig konsekvens av de ovennevnte kategorier.

Vandel - utvidet tilgang til opplysninger

Departementet ber om høringsinstansenes syn på om de foreslåtte utvidede mulighetene for innhenting av dokumentasjon ved bevilningssøknader og de økte mulighetene for kontroll og innsyn i løpet av bevilningsperioden, synes å ivareta mulighetene for å avdekke stråmannsvirksomhet, indirekte eierskap, fiktive overdragelser mv. Forslaget vil helt klart gi økte muligheter til å luke ut useriøse aktører. Man er likevel klar over at det ikke vil være mulig å legge opp til et lovverk som fullt ut forhindrer den type virksomhet som er nevnt over. Det vil derfor fremdeles være en stor utfordring å arbeide mot å forhindre at useriøse og kriminelle aktører får drive i serveringsbransjen.

Kommunale kontrollutvalg

I henhold til gjeldende lovgivning kreves det at kommunene oppretter kommunale kontrollutvalg for alkoholholdige drikker, evt. kan utvalgets oppgaver legges til annet relevant utvalg. Departementet foreslår nå at dette kravet oppheves og legger opp til at den enkelte kommune selv skal vurdere hvordan kontrollen med salgs- og skjenkestedene skal organiseres. Det blir dermed opp til den enkelte kommune om den ønsker å beholde kontrollutvalget eller om den ønsker å organisere kontrollen på en annen måte, og rådmannen støtter forslaget.

Overgangsbestemmelser ved eierskifte

I enkelte tilfeller viser det seg å være vanskelig for kommunene å slutføre behandlingen av en bevilningssøknad innen den fristen loven fastsetter ved overdragelse av virksomhet. Det legges derfor opp til en hjemmel for å dispensere fra bestemmelsen i spesielle tilfeller. Hjemmelen er ikke ment å benyttes i tilfeller der søker selv er skyld i utsettelsen pga. manglende innlevering av dokumenter eller lignende. I Sarpsborg kommune er saksbehandlingstiden for bevilningssøknader ca. 1 ½ - 2 måneder, slik at det i utgangspunktet ikke vil være behov for mer enn de gjeldende tre måneder. I enkelte tilfeller kan det imidlertid ved saksbehandlingen komme frem problemstillinger som medfører behov for forlenget behandlingstid. Rådmannen finner derfor at dette er et praktisk forslag som gir kommunen mulighet for fleksibilitet i spesielle tilfeller.

Vilkår

Departementet ber om høringsinstansenes syn på spørsmålet om adgangen til å stille vilkår ved en salgs- eller skjenkebevilling bør utvides til også å gjelde for en allerede påbegynt bevilningsperiode.

Som eksempel på den type vilkår departementet tenker seg er det nevnt muligheten for å kombinere advarsel om inndragning med advarsel om inndragning ved gjentatte overtredelser. Dvs. det stilles som vilkår for fortsatt bevilling at en overtredelse ikke gjentar seg.

Rådmannen har ingen innvendinger mot denne utvidelsen i adgangen til å stille vilkår.

Behovet for forutsigbarhet for bransjen gjør imidlertid at evt. nye vilkår naturligvis må være i tråd med de vedtatte prinsipper for salgs- og skjenkebevillinger i kommunen, slik at det ikke blir stillet urimelige vilkår ved en bevilling som allerede er innvilget.

Reklameforbudet

Det foreslås ingen unntak fra dagens forbud mot reklame for alkoholholdig drikk og det foreslås en presisering av at også reklame for produkter med samme merke eller kjennetegn som alkoholholdig drikk er å anse som alkoholreklame. Departementet avventer også en avklaring på hvor grensen går for hvilke restriksjoner på alkoholreklame som kan anses forholdsmessige i hht.

EØS-avtalen og ønsker derfor ikke å gjøre endringer i dagens lovgivning på det nåværende tidspunkt. Rådmannen stiller seg positiv til å videreføre dagens reklameforbud mot alkoholholdig drikk.

Rammebetingelser for Vinmonopolets virksomhet

Departementet ber om høringsinstansenes syn på spørsmålet om å avvikle ordningen med landsplan for Vinmonopolets virksomhet. Vinmonopolet hevder å ha behov for større fleksibilitet enn ordningen med landsplan gir og man har forståelse for dette synspunktet. Imidlertid vil et bortfall av den tidligere landsplanen innebære et behov for å utøve kontroll med utbyggingstakten og den regionale fordelingen, slik det også er lagt opp til.

Konklusjon

Under henvisning til ovennevnte redegjørelse og vurderinger stiller rådmannen seg positiv til de endringer i alkoholloven som er foreslått i Sosialdepartementets høringsnotat. Man finner at forslagene gir økt mulighet for forenkling av saksbehandlingen og nedkorting av behandlingstid samt at det gis økt rom for lokale tilpasninger.

Enkelte av endringsforslagene som er fremmet vil kunne oppfattes som en liberalisering i forhold til tidligere lovgivning. Dette gjelder spesielt forslaget om likebehandling av alle typer alkohol med samme alkoholinnhold. Det anses imidlertid ikke sannsynlig at endringene er av en slik karakter at de vil bidra til å undergrave alkohollovens målsetning om å redusere skadevirkninger av alkoholbruk på samfunnsmessig eller individuelt nivå.

Rådmannens innstilling:

Sarpsborg kommune gir sin tilslutning til forslaget fra Sosialdepartementet til endringer i lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

Behandling i Hovedutvalg for helse- og sosiale tjenester 03.02.04

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for helse- og sosiale tjenesters vedtak:

Sarpsborg kommune gir sin tilslutning til forslaget fra Sosialdepartementet til endringer i lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

Behandling i formannskapet 05.02.04

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling:

Sarpsborg kommune gir sin tilslutning til forslaget fra Sosialdepartementet til endringer i lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

Behandling i bystyret 12.02.04

Representanten Line Olsen (AP) fremmet følgende forslag:

§ 1-5 Aldersgrense

Salg eller utlevering av alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 15 volumprosent må ikke skje til noen under 18 år.

§ 3-1 Retten til salg av alkoholholdige drikker

Salg av alkoholholdige drikker med høyere alkoholinnhold enn 3,5 volumprosent, kan bare foretas av AS Vinmonopolet på grunnlag av kommunal bevilling.

§ 3-4 Tidsinnskrenkinger for salg av alkohol

Det skal ikke tillates salg av alkoholholdige drikker i butikker og vinmonopolet på stemmedager.

§ 4-4 Skjenking av brennevin

Det skal ikke gis tillatelse til skjenking av brennevin på stemmedager.

§7-3 Statens andel av AS Vinmonopolets overskudd

Overskuddet skal brukes til holdningsskapende og forebyggende arbeid. Staten skal ikke tjene på salg ved Vinmonopolet uten at disse midlene nyttes til å begrense skadevirkninger.

Representanten Liv Tveter fremmet på vegne av Senterpartiet følgende forslag:

Sarpsborg kommune foreslår å sette aldersgrensene for salg og kjøp av alkohol under 4,8 volumprosent til 18 år , over 4,8 volumprosent settes til 20 år.

Ordføreren fremmet forslag om at det ble satt strek for registrering på talelisten. Bystyret godkjente ordførerens forslag.

Votering:

Forslaget fra Senterpartiet fikk 2 stemmer (SP 2) og falt.

Forslaget fra representanten Line Olsen (AP) med følgende resultat:

§ 1-5 – forslaget fikk 9 stemmer (AP 4, SP 2, KRF 3) og falt.

§ 3-1 – forslaget fikk 7 setmmer (AP 4 – KFR 3) og falt.

§ 3-4 – forslaget fikk 6 stemmer (AP 3, KRF 3) og falt.

§ 4-4 – forslaget fikk 7 stemmer (AP 4, KRF 3) og falt.

§ 7-3 – forslaget ble vedtatt med 28 mot 11 stemmer (mindretallet AP 1, SV 4, SP 2, KRF 3, PP 1).

De øvrige punktene i formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Bystyrets vedtak:

Sarpsborg kommune gir sin tilslutning til forslaget fra Sosialdepartementet til endringer i lov av 2. juni 1989 nr. 27 omomsetning av alkoholholdig drikk m.v. vedtas med følgende endring:

§7-3 Statens andel av AS Vinmonopolets overskudd

Overskuddet skal brukes til holdningsskapende og forebyggende arbeid. Staten skal ikke tjene på salg ved Vinmonopolet uten at disse midlene nyttes til å begrense skadevirkninger.

Rett utskrift:

Dato: 17.02.2004

Oddlaug Fredriksen
Formannskapssekretær

Saken sendes saksbehandler for ekspedering / oppfølging.